

Colofon

DUIN, jaargang 40, nummer 4,
winter 2017

ISSN - 0168-7948

Redactie

Bas Arens, Peter van den Berg,
Annelies Boutellier, Jos Lap, Arjen Kok,
Frans Micklinghoff, Joost van Reisen,
Julius Röntgen, Rolf Roos.

Chef redactie

Antje Ehrenburg - antje-ehrenburg.nl

Hoofredacteur

Arnoud van der Meulen

Fotoredacteur

Ronald van Wijk

Vormgeving en opmaak

René van Rossum
Puffin dtp & fotografie

Druk

Veldhuis Raalte

Redactieadres

DUIN, Postbus 664
2300 AR Leiden
Tel: 071-5143719
stichting@duinbehoud.nl
www.duinbehoud.nl

Donateurschap

Beschermheer/vrouwe vanaf € 100,-
Instellingen € 40,-
Particulieren € 21,-
Studenten / 65+ € 17,-
Losse abonnementen € 60,-

Betalingen

NL38ASNB8804514132
© Stichting Duinbehoud
Nieuwe donateurs van de
Stichting Duinbehoud kunnen
zich aanmelden op het redactieadres.

Bij de voorkant

Wisent kan goed tegen winterse kou
Foto: Peter Maris

Inhoud DUIN

is een kwartaaluitgave van de Stichting Duinbehoud. Deze stichting zet zich in voor bescherming en herstel van de oorspronkelijke natuur in de duinen en voor het belang van de natuurgerichte recreant.

6

Wisenten in het Kraansvlak

Tien jaar geleden werden wisenten uit Polen geïntroduceerd in de duinen bij Haarlem. Een succesverhaal.

Foto: Peter Maris

12

Duinbehoud in de Delta

Wat doet Duinbehoud concreet voor de duinen? In een reeks artikelen geven we per regio een overzicht van de lokale uitwerking van onze visie, te beginnen in de Delta.

Foto: Rijkswaterstaat / Joop van Houdt

18

Maasvlakte in vogelvlucht

Voor wie het industriële landschap voor lief neemt is er op vogelgebied veel te beleven op de Maasvlakte. Lokale vogelaars Bert en Henk nemen u mee.

Foto: René van Rossum

2

Column

4

Dwars door de duinen

10

Het gaat om het geheel van het landschap

16

Duinen in beeld

22

Paddenstoelen in het Westduinpark

24

Natuurherstelprojecten Meijendel gereed

26

Mijn duin

28

Stuifduin

30

Recensies

32

Duinleven: wie wat bewaart...

Sponsors

DUIN wordt gesponsord door PWN, Dunea en Waternet. Samen willen we laten zien dat de duinen het beschermen waard zijn. Stichting Duinbehoud zal zich echter niet laten beperken in het ondernemen van acties die zij noodzakelijk acht.

Wie wat bewaart, die heeft wat

Panneland. Dat is een van de ingangen van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Slechts een tiental meters verderop, achter een plattegrond, staat een populier. De voorkant is verdacht plat. Erboven ziet u een forse consolevormige paddenstoel: een echte vuurzwam, en nog meer exemplaren. Kleine wezens kunnen eronder schuilen.

Ik ken die afgeplatte boom al tientallen jaren. Van anderen hoorde ik dat die vuurzwam er misschien al vijftig jaar in zit. Ik geloof hen, want hoe komt die boom anders zo plat? Aan de platte zijde hebben de schimmeldraden uit het levende hout stoffen gewonnen om zelf te groeien, zo redeneer ik. Voor diktegroei blijft er dan niet veel over. De andere zijde van de populier wordt vrolijk dikker. Je hebt eenjarige paddenstoelen, je hebt meerjarige. De vuurzwam lijkt meerderjarig te kunnen worden, althans zijn schimmeldraden. De console zelf wordt lang niet zo oud. Af en toe wordt er een nieuw exemplaar gevormd. Naar rechts de laan volgend ziet u nog tientallen populieren met dezelfde zwammen. De schimmel is niet dodelijk, dat is duidelijk. Het bekende verhaal: een vuurzwam die zijn prooi, een populier bijvoorbeeld, snel opeet, heeft niets meer te consumeren en verdwijnt. Een zwam die minder

gretig is, kan jarenlang eten. Omgekeerd: een populier die redelijk weerstand biedt, blijft in leven, vormt zaad, en veel nieuwe afstammelingen zullen de schimmel ook kunnen weerstaan. Andere bomen sterven. Er blijven dus niet-dodelijke schimmels over, en enigszins resistente bomen. Hoewel er in die Pannelandhoek, zoals gezegd, veel aange-taste populieren staan, zijn die zwammen niet zo algemeen. Achter Kasteel Duivenvoorde bij Wassenaar heeft jarenlang een combinatie gestaan. De boom is nu gekapt. Verder ken ik geen plekken.

Knapt zo'n half platte boom niet snel? De genoemde voorbeelden lijken daar niet op te wijzen. Maar een ronde boom, dat lijkt toch de sterkste vorm? Laat ik nu een populair wetenschappelijk, gewoon Nederlandstalig boek van Johan Gielis vinden, waarin tussenvormen van vierkant en rond beschreven worden (afgerond vierkant). Plantenstengels in die vorm bestaan, het mooist bij een bijna vierkante bamboesoort. En, zo zegt het boek, die vormen zijn sterker dan ronde! Afgeplat kan er misschien ook mee door. •

Tekst: Peter van den Berg

Echte vuurzwam bij het Panneland.

Foto: Ronald van Wijk